

Het versturen van seksueel
getinte foto's en video's

HELPWANTED.NL

hulp en advies bij online seksueel misbruik

Les Sexting - Voorbereiding door de docent

Doelgroep: Kinderen onderbouw voortgezet onderwijs

Doelstelling: Kinderen leren wat sexting is. Wat zijn de risico's van sexting en hoe kun je de negatieve gevolgen zoveel mogelijk beperken?

Achtergrondinformatie

Sexting is het versturen van naaktfoto's, naaktvideo's of spannende berichtjes via je telefoon met apps, sms'jes of social media. Veel jongeren doen aan sexting. Dit hoeft geen problemen op te leveren, bijvoorbeeld wanneer de afbeeldingen tussen twee personen blijven. Maar, er zijn altijd risico's aan verbonden. Een relatie kan uitgaan en uit wraak kunnen beelden verspreid raken. Dit noemen we *wraakporno*.

Het maken van een foto is zo gebeurd, net als het doorsturen. Jongeren willen leuk gevonden worden en indruk maken. Ze zijn ook gevoeliger voor groepsdruk. En veel jongeren overzien daar de gevolgen niet van (het puberbrein is nog niet volgroeid en daarom minder goed in staat om de gevolgen van zo'n actie te overzien). Daarnaast zijn jongeren zich er meestal niet van bewust dat ze een strafbaar feit plegen dat mogelijk zelfs onder het verspreiden van afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen (kinderporno) valt.

Uit onderzoek van het 1vandaag jongerenpanel blijkt dat 15% van de ondervraagde jongeren wel eens een seksueel getinte (naakt)afbeelding heeft verstuurd. 69% van de scholieren zegt iemand te kennen van wie zo'n afbeelding in omloop is.¹

Benodigheden

- Smartboard of projector
- Digibord pagina: <http://www.helpwanted.nl/opvoeders/scholenpagina/sexting-digibord/>
- Werkblad 'sexting' gekopieerd voor elk groepje van 2 à 3 leerlingen.

Opbouw van de les

Toon de video sexting

Begin de les door het filmpje 'sexting' te bekijken. Klik daarvoor op de digibord pagina op 'Wat is sexting?'

Bespreek na afloop het filmpje. Wat vinden zij van het meisje? En van de jongen die het heeft doorgestuurd?

¹ Bron: <http://www.eenvandaag.nl/uploads/doc/Rapportage-1VJ-sexting-2015-4apr.pdf>

Welke afbeelding zet jij online?

Klik op de digibord pagina van sexting op "Welke afbeeldingen zet jij online".

Je komt op de pagina <https://play.kahoot.it/#/k/86568c0c-cbc4-41c5-ad6b-878e8c5eade>f terecht waar je een aantal vragen kunt stellen. Zorg ervoor dat de leerlingen via hun mobiel/laptop/lpad naar kahoot.it gaan en het boxnummer invullen. De leerlingen kiezen een nickname. De antwoorden zijn niet te herleiden tot de persoon. De resultaten worden alleen van de hele klas getoond. De individuele antwoorden zijn niet zichtbaar. Bespreek na elke vraag de resultaten. Hieronder vind je wat vragen die je aansluitend aan de klas kunt stellen.

Vragen:

- Heb je wel eens een naaktafbeelding van iemand ontvangen in een 1 op 1 gesprek?
  - o Wat heb je toen gedaan?
  - o Wat heb je met de afbeelding gedaan?
- Heb je wel eens een naaktafbeelding van iemand die je kent via een groepswhatsapp ontvangen?
  - o Wat heb je toen gedaan?
  - o Wat heb je met de afbeelding gedaan?
- Heb je wel eens een naaktafbeelding van iemand die je kent op internet zien staan, bijvoorbeeld op Instagram?
  - o Wat heb je toen gedaan?
- Heb je wel eens een naaktafbeelding waarop iemand te zien is die jij kent, doorgestuurd?
  - o Naar wie?

Wat weet jij van sexting?

Verdeel de klas in groepjes van 2 à 3 leerlingen. Deel het werkblad 'sexting' uit. De kinderen lezen op het werkblad een aantal meldingen die Helpwanted.nl heeft ontvangen. Elk groepje behandelt de casussen en bedenkt welke adviezen zij de melder zouden geven. Je vindt de casussen ook op de digibord pagina van sexting door op "Wat weet jij van sexting?" te klikken.

Casus 1

Jongen van 15: Ik was een half uur geleden met een meisje bezig en heb haar een naakt foto gestuurd. De foto heb ik verwijderd, maar nu zegt ze dat ze hem gaat doorsturen. Wat kan ik hier aan doen? Ik heb geen bewijs materiaal en ik weet niet of de foto al rond gaat. Kunnen jullie snel reageren? Als die foto echt heel de school rond gaat dan wil ik echt niet meer leven. Wat moet ik doen?

Wat adviseren jullie deze jongen?

Mogelijke antwoorden:

- Bespreek het met je ouders of een andere volwassene die jij vertrouwt.
- Bespreek het op school, met je mentor of vertrouwenspersoon.
- Schakel professionele hulp in, en neem bijvoorbeeld contact op met Helpwanted.nl.
- Verbreek het contact met het meisje.
- Blokkeer en verwijder het meisje.
- Verzamel bewijs. Maak bijvoorbeeld screenshots van de gesprekken waaruit blijkt dat zij de foto gaat doorsturen.
- Sla de afbeeldingen van jou op zodat je die op internet kunt zoeken en om eventueel mee te nemen naar de politie.
- Verzamel zoveel mogelijk informatie over haar.

- Ga naar de politie en doe aangifte van smaad².
- Zoek jezelf via Google. Op naam maar eventueel ook op afbeelding.
- Stel een Google Alert in op jouw naam, dan krijgt je vanzelf een melding wanneer er iets over jou op internet verschijnt.

Casus 2

Docent: Een leerling van mij heeft een foto van zichzelf naar een meisje gestuurd die heeft dit binnen haar eigen en ook binnen mijn school doorgestuurd. Hij wordt nu dagelijks gepest via whatsapp en durft niet meer naar school. Kunnen jullie mij adviseren?

Wat adviseren jullie deze docent?

Mogelijke antwoorden:

- Praat met het slachtoffer.
- Praat met de dader.
- Praat met de ouders van het slachtoffer.
- Praat met de ouders van de dader.
- Geef voorlichting over sexting in de klas.
- Vraag in alle klassen om de foto te verwijderen.
- Organiseer een ouderavond over dit onderwerp.
- Schrijf ouders een brief dat deze foto rondgaat.
- Schakel psychologische hulp voor de jongen in.
- Praat met de vrienden van de jongen hoe zij hem kunnen helpen.
- Verwijs de jongen door naar Helpwanted.nl.
- De jongen kan nog:
  - o Het meisje blokkeren en verwijderen.
  - o Erover praten met iemand die hij vertrouwt.
  - o Het voorval met zijn ouders bespreken.
  - o Naar de vertrouwenspersoon op school gaan.
  - o Zijn eigen naam via Google zoeken.
  - o Een Google Alert instellen, dan krijgt hij vanzelf een melding wanneer er iets over hem op internet verschijnt.
  - o Professionele hulp inschakelen, bijvoorbeeld contact opnemen met Helpwanted.nl.
  - o Bewijs verzamelen. Screenshots maken van de foto maar ook van de gesprekken waaruit blijkt dat zij het op internet heeft gezet.
  - o Naar de politie gaan.

Casus 3

Meisje van 12: Ik werd gestalkt door een jongen. Hij bedreigde me omdat ik geen naaktfoto's wilde sturen. Toen heb ik het toch maar gedaan, alleen van mijn borsten en gelukkig staat mijn hoofd niet op de foto's. Hij heeft ze op internet gezet had hij gezegd tegen mijn vriendin. Hij wil niet zeggen op welke site. We kennen die jongen zelf niet. Nu zit ik dus met een probleem want die naaktfoto's staan dus op internet. Wat moet ik nu doen?

Wat adviseren jullie dit meisje?

Mogelijke antwoorden:

---

² Smaad houdt in dat jouw imago wordt geschaad doordat een foto van jou wordt verspreid.

- Blokkeer en verwijder deze jongen en verbreek het contact.
- Bespreek het met je ouders of een andere volwassene die jij vertrouwt.
- Bespreek het op school met je mentor of vertrouwenspersoon.
- Zoek jezelf via Google. Op naam maar eventueel ook op afbeelding.
- Stel een Google Alert in, dan krijg je vanzelf een melding wanneer er iets over jou op internet verschijnt.
- Schakel professionele hulp in, bijvoorbeeld door contact op te nemen met Helpwanted.nl.
- Verzamel bewijs. Maak bijvoorbeeld screenshots van de foto maar ook van de gesprekken waaruit blijkt dat hij het op internet heeft gezet.
- Ga naar de politie en doe aangifte van smaad.

Opdracht

De kinderen maken in dezelfde groepjes van 2 à 3 leerlingen een voorlichtingsvideo van maximaal 30 seconden over sexting. Ze kunnen kiezen uit één van de volgende boodschappen.

- Verstuur alleen een naaktfoto naar iemand die je vertrouwt.
- Maak, voordat je een naaktfoto verstuurt, vooraf duidelijke afspraken (bijvoorbeeld dat jullie de foto direct verwijderen en niet doorsturen).
- Stuur een ontvangen naaktfoto niet door.
- Het is niet ok om een naaktfoto door te sturen!
- Shame sexting is niet ok!
- Naaktfoto in een groep verspreid? Zeg er wat van!

Projecteer de video's op het digibord. Dit kun je doen door bijvoorbeeld via Google Classroom of Google Drive alle filmpjes te verzamelen. De leerlingen kunnen de filmpjes uploaden waarna jij deze projecteert.

Afsluiting

Is het doel bereikt?

- Weten kinderen wat sexting is?
- Weten kinderen wat de risico's zijn van sexting?
- Weten kinderen wat shame sexting is?
- Weten kinderen wat ze moeten doen als ze een naaktfoto ontvangen?